

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
40-ik szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Népgyűlés.

Mindenesetre impozáns, szívet, lelket emelő mozgalomnak volt színtere az elmúlt vasárnap kis városunk. A népgyűlés, mely itt lefolyt, melyet valóságos ünnepély számba vehetünk, a magyar nemzeti érzésnek, mely egyformán dobogtatja minden magyar keblét, szép, őszinte megnyilatkozása, mintegy apotheosisa volt. Lelkes dalok, harsogó éljenektől hangzottak utcaink, lengtek a lobogók, mint mindannyiszor, valahányszor ennek a hazát forrón szerető gömöri népnek honszerelmét, lelkesedést kifejezni alkalma van. És ezt a lelkesedést, mely márcz 15-én ép' ily ünnepélyes színezetűvé teszi a várost, növelte az a körülmény, hogy a magyar nép szentjének, Kossuth apánknak fiát körünkben üdvözölhattük, színről-színre láthattuk s vele együtt parlamenti életünknek több kiváló alakját megismerhattuk.

Nekünk politizálni e lap hasábjain nincs terünk, nem is akarunk; a népgyűlések tartását csak társadalmi szempontból bírálhatjuk s a tekintetben, hogy végeredményekben mi befolyást gyakorolhatnak a mi közéletünkre?

Ha a népgyűléseknek az a céljuk, hogy a mindennapi foglalkozás által az anyaföld göröngyeihez vagy mestersége eszközeihez kötött nép hazaszerető szívet megdobogtassák s a felébresztett lelkesedés által gondolkozását a magasabb eszmék iránt is fogékonyakká tegyék; ha az a céljuk, hogy a megélhetés óriási küzdelmei között csak az anyagira fordított figyelmet eszményekre is irányítsák, s az állatként földre hajtott fejet fölemeljék: úgy a népgyűléseknek kiszámíthatatlan hasznuk, végtelenül boldogító eredményök van, mert mint a só a tenger vizét megbűzhődni nem engedi, úgy e népi összejövetelek meggátol-

ják a gondolkodás megtespedését. Sőt nemesak azt gátolják meg, hanem, mint a lezajlott vihar a földet, a lelkesedést előmozdító eszmék újak termelésére, nevelésére teszik alkalmassá a köznap dolgok által már-már elfasult lelkeket.

Ilyen szempontból tekintve a vasárnapi népgyűlést, társadalmi és közéletünkre hasznosnak, rendkívül gyümölcsözőnek tartjuk azt. Olyan kevés az alkalom, midőn e megye hazafias közönsége egymással találkozza, egymást megismerve bánatos dalaiban, tósztaiban kisérti, avagy országvilágnak kiküldhetjük hazafiai fájdalmát, illetve örömet. A mi népünk pedig szereti ezt eszelekedni, hiszen ritka összejövete! az, hol a haza szent neve ajkainkon meg ne jelennék. De mint a templomi közös isteniszteletnél a hívek összességének buzgósága emeli az egyes kebleket, úgy az ilyen összejöveteleknél is, ha tudjuk, látjuk, érezzük, hogy sokan vannak, a kik velünk gondolkoznak, felmagasztosul a mi lelkünk, a máséól is, az összéből tápot nyer.

Igy volt ez vasárnap is. Az egyes lelkesedése, a Pestről hozzánk érkezett vendégek szóban és tettekben gazdag hazaszeretete gyújtott, átjárta a szíveket, az agyban gondolatokat keltett, minők eddig ott ismeretlenek vagy homályosak voltak. Egy érzelemben volt ott mindenki, egy érzélem feszítette a keblet, mely más jelszót nem ismer, nem hangoztat, mint: *éljen a független, szabad magyar haza!* Ezt tanulta ott a gyermek kimondani, ezt kiáltották a felnőttek szívéből, ezt szentelték meg az öreg honvédek lepergő könyei.

De ha a népgyűlések letérnek a közös, az általános eszmék mezejéről, talán pártikuláris irányzatnak hódolva, pártpolitikát csinálni hivatásuk: akkor ilyen egyetemes eredményök nincs, nevelő hatásuk azonnal szűnni kezd, mert csak

rész szerint dolgoznak egy pártnak, de nem a népnek, lehetnek akciói s ha a látszat a felvetett eszméket megkoszoruzza is, a valóság sokszor mégis az ellenkezőt hozza diadalra, mert ha egy párt tartja az ilyen népgyűlést, a másik csak hallgatólag, test szerint vesz részt abban. Mert hát lehetetlen, hogy azok, kik a vasárnapi népgyűlésen megjelentek, a legnagyobbtól a legkisebbig mind egy véleményen lettek volna párt-szempontból! Hiszen már természetébe van oltva az embernek, hogy eszmékért küzd, mely az egyedek különbözőségéhez képest szintén különböző. Itt megtagadta volna önmagát? Nem! Hanem a vendégjogot tisztelve, igen sokan elhallgatták a magok véleményét s így a népgyűlés egyoldaluvá s a függetlenségi pártnak gyönyörű lefolyású s eszmékben gazdag, lelkes gyűlésévé lett.

Az hát a baj, hogy az audiatur et altera pars elve tekintetbe nem vétetik, pedig hát az ilyen népgyűlés, ha már pártpolitikai eszméket tárgyal, magára a népre csak úgy volna igazán gyümölcsöző, ha az eszmék küzdelmét látná, ha szabadakarataira támaszkodva, mint erkölcsi alany, választana kettő közül; választaná azt, melyet értelme és lelke jobbnak tart; ne kötné választását személyhez és párthoz, hanem csak tisztán meggyőződéséhez, mely egyéniségét tekintve: az igazság!

Mozgalmak az önálló vámterületért.

Fáy István, a rimaszécsi járás országgyűlési képviselőjének kezdeményezésére folyó hó 15-ikén népgyűlés volt Rimaszombatban az önálló vámterület megvalósítása érdekében. A gyűlésnek és azzal összefüggő mozgalmaknak kiváló érdekességet tulajdonított az a körülmény, hogy maga Kossuth Ferenc több képviselőtársával megjelenését ígérte a népgyűlésen.

— Mi baja lehet? Kap mohó kíváncsisággal az új tárgyon Dörene!

— Tölem kérde? Szerelmes a szerencsétlen! — felel elkeseredetten Tarkássy.

— Kibe? — firtatja a mindent tudni vágyó aszszony. Tán Kereagh Pistába?

— Senkibe, a kit gondol. Az ő szerelme, bár e világból, de nem a mi városunkból való. Hanem máris sokat mondtam. Ebből is hihetetlenül nagy históriát fog szájra adni.

Ezen ismét lángba borul a ház. S a vita élében Dörene elnevezi Tarkássyt, a világ legnyersebb emberének s az ajtót bevágva, lelkében tüzes paraszat kíván a nagybácsi fejére nyugodalmas jó éj helyett.

Blanka újra visszatér, kísért szemmel, de a nyugalom látszatával.

— Elment? — kérde a bácsi.

— Megesalt? Kérde ez viszont összevont szemöldökkel

— Andor bácsi! — sikolt a lány fájdalmasan.

— Megesalt?

— Nem, nem! S mégsem az, a kinek hittem.

— Hát mégis megesalt! Valahogy szivedre ne vedd, kis galamb!

S megkezdődik a feledés útja.

A nagybácsi mindenüvé elviszi a lányt. Színház, estélyek egymást váltják fel. Legalább teljesen kimerülve, álomra zárulnak a fáradt szemek s a szív pihen.

És Iván hiában várja ezután az édes vágygally, forró szerelemmel teli leveleket. Tehát megértette. Valami megszügyentülését érez lelkében. Talán a szakadás meg nem történt, ha el nem válnak. De hát az élet! Apjának igaza van. Anyai küzdelem után — harmincz éves s máris ősz szálak hajában! — jól esnek egy kis kényelmes gondtalan élet.

Milton „Mamont” a legutolsó helyre tette, az emberek a legelső istenségnek tartják, kinek szívet, becsületet könnyedén oda dobnak.

Különben mit is irt Blankának olyat, a miért haragudhatnék? Hogy még nagyon-nagyon messze a cél, s ha ez talán bánatán, ne érezze lekötve magát.

Erzi, hogy ez nem volt férfias cselekedet, bármint igyekszik meenteni tettét. Tudja, hogy ha Blankának azt mondja: a cél még a messze távolban, — de maradj velem, buzdíts: nemes lelke törhetlen hűséggel ragaszkodik hozzá. Hanem ő eltaszította — gyávaságból, mert félt egy esetleg gondtal járó étellel megküzdeni.

TÁRCSA.**Gyávaságból.**

Irtá: FERDINÁNDY ELLA.

Házuk ablakából épen abba az udvarba látott, a hol Merényi Iván zsémbes apjával együtt lakott. Ama kiesít vad, de szinarany szívű fiú szülőháza volt ez, kinek Legezi Blanka egész szerető szívet oda adta.

Az öreg Merényi roppant büszkélkedett fiával, ki inkább önejeje, mint a pja segélyével lett végzett mérnök. Az öreg összegezte a kiadást Iván tanulmányai ennyibe kerültek, jövedelme körülbelül ennyi, ez pedig ennyi tökének felel meg s számító lelkében Iván értékét „legalább” 50—80.000-res pártira becsülte.

Persze ilyenformán nem jó szemmel nézte fia mindinkább növekvő vonalmát Legezi Blankához, ki — bár előkelő családból származott — művelt és kedves leány volt, de aztán ebből állott egész hozomány, minden birtoka.

Blanka tudta azt, hogy Iván apjának nincs kedvére ismeretségük, s hogy miatta tört ki az apa fiu harez. S ép azért a szerelem minden melegével igyekezett feledtetni választottjával a miatta kiállott kellemetlenségeket.

Iván érezte ez igaz érzélem mély, nemesítő hatását egész lényében; lelke nemesebb irányt kezdett venni, hinni kezdett az igaz, a jobban, az emberiség nemesebb voltában.

— Kis Blankám, melletted egész jó emberré lennék, mondta nem egyszer elragadtatással, ha téged látlak, oly gyöngédség fog el, hogy még legnagyobb ellenségemnek is képes lennék megbocsátani.

Blanka szüleinek sem volt kedvükre e szerelem. Iván ellen ugyan nem volt kifogásuk. De az apja! Beszéltek az átöröklésről: ha Iván oly borissza s könyelmű lesz mint t. apja: Blankára mi sors vár ily férfi oldalánál?

A fiatalok e közben elváltak. Merényi új állomását foglalta el, a leányt pedig azon forró óhajással küldték el szülei, vajha egy nagy város zajában mihamarább elfeledné Ivánt.

A leányt nem egy udvarló vette körül s bár a hódolat jól esett, mint minden lánynak, szívében csak Ivánnak élt. Számítgatta a perezeket, mikor újra láthatja s megmondhatja neki: „mindig, mindig szerettelek...”

„Aztán édes, kis Ivánom, valahogy, távol tőlem, ne

szeress valami erdei virágba, kivel majd együtt hallgatjátok a vadgalamb bugását” — írta neki egy izben.

Forrón, állandóan szeretni csak az erős lelkűek tudnak: a gyöngéknék szükségük van azon folytonos befolyásra, mit erősebb gyakorolhat rájuk, hogy felületeségükben hívek bírjanak maradni.

S jött a csalódás keserve.

Blanka oly jól emlékezett mindenre, mi akkor körülvette, midőn az a nagy lelki rázkódtatás érte.

Vaesora után voltak. A nagybácsi, ki még mindig fiatalnak akart látszani, szivarozott. Előtte a finom „arany nedű”, miből hugát is erősen kínálta; vele szemben egy ismerősök, s hogy úgy ne mondjam, házi hírherdójuk Dörene, egy nyugalmazott színésznő ült, kihez, ha eszupin babérain pihen, hálás a közönség, csakhogy ép az volt a baj, hogy soh'sem pihent a — nyelve.

A társalgás — egy vén, tetszelgő térfi, a nagybácsi s egy öreg, elfeledett színésznő között, ki most már a szentekkel, a vallással kaczerkódott, elég külöös volt: Krisztus urunkról beszélgettek.

A nagybácsi, ki hallott valamit Renan tanaiból, Krisztust nagy embernek mondta, tündöklő szellemnek, telve isteni jóssággal.

Erre Dörene megbotránkozott.

— Nagy ember! Hogyan mer ilyet mondani a szent Jézusról, egy Istenről?! — S fölháborodásában elnevezi Tarkássy Andort pogánynak, eretneknek.

A heves szóváltást a szobaleány belépése szakítja meg pár perczre. Egy levelet nyújt át Blankának, ki gyorsan föltörte azt s átfutja a rövid sorokat, aztán lezárja szemét s egy perczre mit sem érez, kábulás fogja el . . .

— Blanesi, mit szólsz hozzá; hogy én vallástalan ember volnék — kezdi a bácsi.

— A ki ilyet tud mondani keresztire feszített megváltónkról, hogy nem Isten, nem szent . . .

— Ó, ne viseljenek kereszties háborut egymással, maradjon ki-ki meggyőződésénél — felel a lány, még mindig erősebbnek akarva lenni fájdalmánál, — mig a bácsi, sápadtságáról észrevéve azt, nem kérde:

— Mi bajod, Blanka?

E kérdés nem egy eltöltött fájdalmat birt kitörésre.

Blanka fölgrrik s a szomszéd szobában tűnve el, egy karszék mellé roskad:

— Ó Jézusom, ó Istenem! S ezt tudtam én szeretni, ebben tudtam hinni?!

Kossuth Ferenc és társai folyó hó 14 én este 8 órakor érkeztek a rendes vonattal Feledre.

Fogadtatásukra nagy néptömeg jelent meg, a mely zugó éljenzéssel fogadta a berobogó vonaton érkező képviselőket.

A vonattal érkeztek Kossuth Ferenc, Kubik Béla, Sturmman György, Leszkay Gyula, Hentaller Lajos, Papp Elek, Boda Vilmos, Tóth János, Fáy István, míg Putnoky Mór Feleden várta az érkezőket.

Az érkezőkre a fogatok hosszú sora várakozott, a melyek közül különösen kitűntek Fáy István és Fáy Antal nemzeti színű szalagokkal gazdagon díszített fogatai.

Az érkező vendégeket a kerület nevében Komjáthy István zsiói lelkész üdvözölte, mire Kossuth Ferenc meleg szavakban köszönte meg a lelkes fogadtatást.

Majd hosszú kocsisorban indultak fényes banderium által vezetve Sörkőbe, a hol 100 fáklyás sorai között vonultak be a vendégek, mire Szabó Gyula emelkedett szavakban üdvözölte Kossuth Ferencet és társait.

Az estét a vendégek Fáy István házában töltötték, magyaros jókedvű lakoma mellett.

Másnap 15 óra körül veggel Simonyi községbe vonultak a vendégek, a hol Kossuth Ferenc a lelkes népnek magyarázta az önálló vámtérület jelentőségét.

Innen elindulva hosszú menetben vonultak Feleden keresztül Rimaszombat felé.

Elül 150 tagú banderium lovagolt, utánuk négyes fogaton Kossuth Ferenc Fáy Istvánnak jobbján, utána a többi négyes és kettes fogatokon a többi vendégek, majd impozáns hosszú kocsisorban a kísérő pártfelek és érdeklődő közönség.

A menet Pálfalán, majd Jánosiban állt meg, mindkét helyen lelkes szavakban üdvözölvén Ruszkay Gyula ref. lelkész a lakosok nevében Kossuth Ferencet és társait.

Jánosiban egy igazán kedves jelenet ragadta meg a szemtanúk figyelmét. Itt lakik *Török Bálint* közélettűnknek veterán, tisztességben naptiszánt fénylő és előre-hajlott kora dacára ifjú szemű és buzgalmu alakja, s a függetlenségi párt törhetlen bajnoka, ki a fogadtatáson lábbaja miatt meg nem jelenhetett. Kossuth Ferenc a beteg elvtársat meglátogatandó leszállt kocsijáról s társai kíséretében felkereste a gyengélkedőt. Mély megindulással fogadta őt a ház ura, tisztességes orozáján végig pergett az enyhe harmat. Talán a nagy idők emlékei viharzottak fel keblében! Melynek láttára Kossuth gyöngéden ölelte keblére az igaz hazafit s szív sziv mellett dobogva olvadt össze köztük a méltánylás s a barátság érzelme.

Délelőtt 10 óra után kezdett az impozáns menet János községből kibontakozni és most már az elől vágató banderisták nyomába gyors ütemben haladt a menet Rimaszombat felé. — A menet mintegy három kilométernyi hosszú utat foglalt el.

A jános kapunál Henney Kálmán szép szavakban üdvözölte Kossuth Ferencet és társait, fejtegetve a nap jelentőségét, majd lelkes Isten hozottat kiáltott az érkezőknek.

Ezt hirdette a felállított diadalkapu is, a milyen Sörkőben, Feleden, Pálfalán és Jánosiban is tolmácsolta a szíves fogadtatást.

A kapunál vagy 100 fehérruhás leány szórta a virágot az érkező Kossuth Ferenc elé, a ki mely megindultság hangján köszönte meg a szíves fogadtatást, kijelentve, hogy ez által is csak fokozódott mértékben látja kötelezve magát hazafini kötelességeinek teljesítésére, a melyekhez hűtlen soha nem lesz.

Innen a menetet a piacra vonult zugó éljenek és sűrű embertömegek között.

A piacot a megyéből besereglett és helyből kikerült polgárokból alakult embertömeg tartotta megszállva, a melyből kimagaslott a közepén a tribün, a hol a vezetőség, Kossuth és társai, és a háttérben a fehérruhás leánykák foglalták el.

Ilyen gondolatok azonban mind ritkábban keresik fel. Az élet ragadja tova, kezd tervezgetni.

Vadászat közben gyakran pihent meg a szomszéd helység „Betekintés” kocsijában. Ilyenkor a vendéglős szép Katiczaja saját kis kacsójával töltögette poharába a „valódi”-t.

— Egyszer el kell jönnie Merényi urnak meghallgatni Katicza játékát. Ugy tud zongorázni, csak úgy zug az ember füle fölé — dicsekedett a kocsimáros-mama boldogan: — aztán minden nótát kiver ám: neki mind egy, akár vig, akár szomorú, egyszeriben frissen eljátsza. Kap is olyan zongorát, ha férjhez megy, a melyik a legdrágább Mert hát az apja csak neki gyűjt... — S kereszteni a bort — dörmög bele Iván.

„Mit szól hozzá, öregem? A lány kocsimáros ivadék ugyan, — de hatvan ezeres. Örülne nekem ha én veném el — már t. i. inkább a lányt mint a pénzt.”

„Csak azt fiu, hogy siess nehogy más kapja el előled” — kedélyeskedett a lakodalmi áldomásra számító tulboldog apa.

Merényi Iván nem is késett. Rövid idő múlva Katiczával az oldalán jelent meg a társaságban. Mert Katicza szerette magát mutatni. Otthon gyakran panaszkodott unalomról, hiú szíve semmiképp sem bírt az „otthon” apró örömeivel betelni, folyton a világ élveit után vágva. Minél többet élvezt egy asszony, annál boldogabb — ez volt a meggyőződése. Iván ellenben egy derült, csöndes otthon után áhított, a hol örömmel pihen meg fáradalmi után. E helyett rendszeren ilyen kellemes szóharcz várt rá, — már házassága első hónapjaiban:

— Jó, hogy hazajöttél, még éppen annyi idő van, hogy elkészülhess öltözkéddel. A Nancsi már mindent elkészített: siess! Olyan türelmetlenül vártalak, már féltem, hogy elkésem a hangversenyéről.

— Hangverseny — ugy látszik — csak kettőnk között lesz — kezd a bosszus férj, dühösen pillantva végig nejeinek tudiszes toilletéjén. Faradt vagyok. A sok futás, mérés egész nap tartott.

— Hisz ott majd megpihenhetsz! Táncoznod nem éppen szükséges. Csak kíséretedre van szükségem. A mai hangverseny tánccal van egybekötve, — tudod, hogy élék-halok a táncezért!

— No csak tánczolj, a mennyit csak bírsz, én ma nem mozdulok itthonról — fakad ki Iván nyersen elke-seredésében, — azt hiszed, csupa multság az élet?!

— Látom, hogy nem az, ha te vagy itthon. Bigy-

A zugó éljenek lecsillapulta után Henney Kálmán megnyitotta a gyűlést, kifejtve annak célját és felkérte az elnökség megalakítására a jelenvoltagekat.

Elnökül egyhanglag nagy éljenek közt Okolicsányi Gáspár, jegyzőnek Henney László választották meg.

Az elnök megnyitván a gyűlést, Rimaszombat város közönsége nevében *Szabó György* polgármester szép szavakkal üdvözölte a törvényhozás városunkban megjelent tagjait, s *Henney Kálmán* előterjesztette a következő határozati javaslatot:

Tekintettel arra, hogy az egész magyar nemzet aggódva várja azt az elhatározást, melyet a törvényhozó testület a közgazdasági kiegyezésre vonatkozólag határozni fog, a mai napon Rimaszombatban megtartott népgyűlés határozatilag mondja ki: hogy a népgyűlés az önálló vámtérület alapján áll és ily irányban a képviselőházzal kérelmet intéz, miszerint utatsa a kormányt az önálló vámtérület mielőbbi felállítására. A kérvény benyújtására a népgyűlés Fáy István megyei országgyűlési képviselőt bizza meg, s minderről a rimaszombati kerület országgyűlési képviselője, Kubinyi Andor ur tudomása és alkalmazkodása végett értesítetik.

A határozati javaslat felolvasása után elnök jelentette, hogy a javaslathoz *Kossuth Ferenc* kíván szólni, ki a nép lelkes éljenzése közben kezdte meg egy óra hosszat tartó beszédét. Ennek elején a függetlenségi párt törekvéseit körvonalazza; ezek között elérhetőnek tartja programjuknak a magyar közgazdasátra vonatkozó részét, hangsúlyozza hogy a párt az önálló rendelkezési jog kivívásáért küzd; elpanaszolja, hogy az adók folyton szaporodnak, az államköltségek és adók háromszor akkora, mint voltak, pedig a nép háromszorosa szegényebb. Ipar kevés van Magyarországon, annak fejlődését gátolja a nagy ipar s az osztrák verseny. Összehasonlításokat tesz, s a magyar ipart 5—6 éves gyermeknek mondja mely birokra kél a 25—26 éves felnőtt emberhez hasonló osztrák iparral. Természetes, hogy utóbbi legyűri az előbbit. Szavakkal bizonyítani, hogy az osztráknak mily őriási kára van a közös vámtérületből, mely 30 év alatt 1360 millióba került nekünk az által is, hogy a magyar kormány a behozott osztrák cikkeket egyáltalán nem, vagy csak nagyon kevésbe változta meg. Ha az ekkép elpazarolt pénzt magyar érdekekre költötték volna, mily nagy gyarapodást lehetett volna elérni; ha a vámtól kellően szednék az osztrák cikkektől, szülő szerint 60 millió forintot lehetne megtakarítani, s jobb volna ez esetben ennyivel lejjebb szállítani az adót. Hátránya továbbá a közös vámtérületnek, hogy a magyar termelés egyoldalú s az osztráknak saját ipara fejlesztése céljából érdekében áll oda törekedni, hogy e magyar termék értéke essék. Az önálló vámtérület kérdése egyuttal a megélhetés kérdése is, s létesítése esetén abba a helyzetbe jön az ország, hogy saját ügyeit függetlenül, önállóan rendezheti; már pedig a magyar nemzet se nem együgyű, se nem teközlő, s van joga ahhoz, hogy maga intézhesse ügyeit.

Majd áttér az *önálló nemzeti bank* létesítésének kérdésére, megmagyarázza annak miben létét, s előnyeit az osztrák magyar bankkal szemben. Az anyagi érdekek fejtegetése s a közgazdasági függetlenség kivívásainak méltatása után hivatkozik az ő hazafiságára, melyel társai s pártja lelkes támogatásával minden erejét arra fordítja, hogy Magyarország függetlenségének eszméjét diadalra vigye. Felhívja a népet, hogy azon zászló alá, melyre felirt elvek kivívásáért ő pártjával együtt tántoríthatatlanul küzd — tömörüljenek. Támogatja a felolvasott indítványt, s ajánlja elfogadásra.

Nagy tetszéssel fogadott beszéde után *Tóth János* képviselő örömet fejezte ki az utjukban és a gyűlésen tapasztalt hazafini lelkesedés felett. *Boda Vilmos* képviselő pedig a történelemből hozott fel példákat annak illusztrálására, hogy a magyar népnek fénye volt mindig a becsületesség, s az adott szó megtartása, s midőn az önálló vámtérület mellett ő is állást foglal, a képviselő-

gyesztí föl az asszony az ajkát. Vagy azt akarod, más kísérjen el? A csere mindenesetre csak előnyös lenne rám nézve.

— Ó te...
— Ne fáraszd magad: kigyó, könnyelmű asszony és így tovább. A míg kiabálsz, addig öltözhetsz is: legalább ennyi haszna lesz szavaidnak.

Azzal az asszony kimegy, hangosan rendelkezve. Iván kétségbeesett arezot vág s neje iránt vad gyűlölettel szívében, készül a fáradtság nap után átvirrasztani éjjelét. Tudja, mi vár ott reá: neje mosolyogva repül egyik tánczos karjából a másikba, férje csak a hazamenéskor jut eszébe, olyanformán, mint a kinek induláskor csébe öltik, hogy még valamit ott felejtett, de gondolkozni kell azon, hogy mi is az voltaképpen?

Lassanként kezd elhidegülni neje, az türes lelkű asszony iránt s akaratlanul párhuzamot von a két nő között: Blanka esőndes, finom modora, nemes lelkülete mennyire elüt Katicza dolyfős megjelenésétől; hirtelen, szenvedélyes mozdulatai folyton sértik, s ha szeszélyei kivételében megakadályozni meri, azonnal kéznél van férjét lealázó tromfájával:

— Megtehetem, van pénzem rá! A tiedből ugy sem telnek!

Mikor később Merényi Iván X. város mérnökévé lett, ennek leginkább neje örült; — Iván lelke kezdett eltompulni a sivar házias életben, sem az öröm, sem a bánat nem hatottak rá; hanem Katiczát a sok bál, színház, jór és estély kilátása boldoggá tette. Készült is a tömötelen — Iván szerint hiábavaló toillette. De hát az asszony megteheti: van pénze rá!

Megérkezésük után csakhamar megkezdék a bemutatató látogatókat. A legelsőök egyike, kiket felkerestek, a város polgármestere volt. Merényiék egy elegáns, egyszerű nemes izléssel kiállított kis elfogadóba vezette a friss szobalányt.

— A ngos ur még nincs itthon, a nagysága rögtön jön, csak a kis pubit fekteti le — jelentette.

Katicza gunyos arezot vág: miféle asszony az, aki maga bajlódik gyerekekkel, — erre való a dada. Meg is mondja véleményét leplezetlenül férjének; a szalon is milyen komor, se papírvirágcsokrok, se ballerínák nem díszítik a falat, mint nála, néhány nagy festmény s friss levélnövények mindössze s mikor már agyon bíralt mindent, az ajtó nehéz, vörös selyem függönyei között megjelenik a polgármester ifjú neje: Blanka...

választások tisztaságát hangsúlyozza, s kéri a népet a függetlenségi eszmék mellett való kitartására és annak propagálására.

Pap Elek bőszőrményi orsz. képviselő élénk gesztusokkal s a nép szájaize szerint beszélt. A gömőri nők lelkesedését s hazaszeretetét magasztalja, s humoros beszédével többször zajos derűtséget és nagy tetszést aratott.

Egy óra múlt már, mikor a sok szónoklat végett ért, s ekkor *Hevessy Benedek* volt orsz. képviselő rövid szavakkal méltatta a szónokok szép beszédeit, s az összegyűltnek nevében is lelkesen hozzájárult a tett indítványhoz.

Miután a tárgyhoz többen nem szóltak, *Okolicsányi Gáspár* elnök határozatképen kimondta, hogy a népgyűlés az indítványt elfogadja s az önálló vámtérület érdekében feliratot intéz a kormányhoz.

Ezzel a gyűlés véget ért; a nap heve által ugyancsak eltkasztott képviselőket s a nép szétszórtottak, hogy a fehér asztalnál újból találkozzanak.

Az ebéd.

A népgyűlés után a vidéki s városi közönség a Széchenyi kertben gyűlt össze, hol a fedett tánczhelyen s a nap lévségétől elfáradtakra. Két óra volt, midőn a Hunyady-induló hangjai mellett megjelentek Kossuth Ferenczel élőkön a vendégek. Mintegy 500-an vettek részt az ebéden, mely ugy minőség, mint mennyiség tekintetében méltán dícsérte készítőjét. Mi ugyan szokva vagyunk már a silány és drága bankettekhez, de jelenleg kellemesen megaládtunk, mert az ebéd minden tekintetben kifogástalan volt. Az első fogás után *Henney Kálmán*, a rimaszombati függetlenségi párt elnöke emelkedett fel, s emelkedett hangu tösztjában a nap jelentőségét mérlegelve s a rimaszombati polgárok igaz ősi függetlenségi érzületére hivatkozva, poharát Kossuth Ferenc és társai egészségére üritette. Utána az érdeklődés központja, *Kossuth Ferenc*, állott fel. Nagyszabású beszédében, hol az eszmék mint láncszemek fonódtak össze, pártállásának szentségét, igazságát, szükségszerűségét megkapóan bizonyítva, a függetlenségi zászló diadaláért ivott. Szünni nem akaró éljenzés követte e szép beszédet, mely után *Szabó György* polgármester emelt szót s a föle megszokott rövidséggel, de szónoki hévvel a vendégeket köszöntötte fel. Majd a népgyűlés lelkes rendezője, a rimaszombati kerület lelkes követe, *Fáy István* emelt szót. A szónoklat műszabályai szerint készült, költői szépségekben dúsuló beszéd egyik kiemelkedő pontja volt a napi eseményeknek. Remekül esetelvéen politikai pártállásukat, idejvetelök célját, a majdan beálló küzdelmet, melyre ily lelkes fogadtatás, melyben részesültek, csak biztatás s erőt nyujt, poharát a közös anya, a haza boldogságára üritette. A perczekig tartó éljenzés után *Tóth János* orsz. gyűl. képviselő lelkes tösztjába a vármegye alispánját, főjegyzőjét, főpénztárosát, főszámvevőjét és főlevéltárosát álltette. — Utána *Kubik Béla* országgyűlési képviselő állott fel. Beszédében megemlékezvén azokról a zaklatásokról, melyeknek országos körutjukban a hatóságok részéről sok helyen eddig ki voltak téve, a város tapintatos főpolgármestere- s főkapitányáért emelte poharát, kik nemhogy akadályokat gördítettek volna munkájuk elé, hanem annak sima lefolyásán működtek lelkesen. — Miután *Henney László* János országgyűl. képviselőnek, kit betegségé tartott távol, távirati üdvözlését felolvasta, *Kupay Dénes* vályi ev. ref. lelkész emelt poharat. Szónoki erővel és hatással előadott beszédében, hol igazán mesterileg játszott az érzelmekkel, Gömörmegye két függetlenségi követét *Putnoky Mór*t és *Fáy István*t dícsőitette.

Majd a közönségnek rövid ismeretség után is kedvence, *Pap Elek* orszgy. képviselő emelt szót Humoros fordulatokban és satirikus éleken gazdag beszéde végén *Hevessy Benedek*et, mint 48-as honvédet álltette. Ezután *Komjáthy István* zsiói ev. ref. lelkész a hazát szerető

Iván szédülést érez. — ha ezt tudta volna! — Blanka szempillái megremegnek egy perczre, azután egy nagyvilági hölgy fesztelen modorával üdvözli a látogatókat, boesánatot kérve a kis várakoztatásért, hanem a kis „zsarnok”-ot, s itt édesen elmosolyodik — csak mamája dala ringatja álomba.

Erre a két asszony keresztútba veszi egymást. „Mily közönséges nőnek látszik” — gondolja Blanka és szánakozva pillant a hallgatag Iván sápadt, unott s elégedetlen arcára. Katicza faggatja a kínálkozó multságok fölül s mikor Blanka derűlten bevallja, hogy mióta „a kiesi” lett, egyetlen boldogságuk, azóta igen ritkán jelenik meg valahol, Katicza megvetően gondolja: „szegény ostoba teremtés, selova sem megy!”

Majd Blanka férje is megérkezik. Első, sugárzó pillantása nejeire esik s a két szempár végtelen szeretettel olvad egymásba. Iván szívét erre valami tépő fájdalom fogja el.

A polgármester magas, karesu, fiatal férfi, kinek komoly, szellemes arcát okos, kiesit vizsgálódó sötét szemei élnkítik.

Iván eleget látott. S mikor ép a különböző benyomások hatása alatt bucsuznak, a szomszéd szobából halk, apró, tipegő lépések zaja üti meg füleiket, mire egy szöke kis fő bukkan be s egyenesen anyja ölébe dől:

— Dalolni, tovább dalolni ezieszkárol a pubinak!

— Ifjabb Gáthy Jenő — mutatta be elragadtatással és büszkeséggel a fiatal papa két éves kis fiaskáját, ki a Blanka nagy barna komoly szemével bámul a neki még verőfényes világba.

Iván hirtelen vesz bucsut. „Jól tetted” — hálalkodik neje, azok az emberek oly unalmasak, azt hiszik, az a tömzsi gyerek mindenkit érdekel, hogy ugy mutogatták.

Férje nem felel. Lelkén átvonul egy zavartalan esaládi boldogság képe: a fiatal, karesu nő, derűt arcával, komoly szemével, melyekben egy egész menyország ragyog, az ifjú férj büszke, s mégis szerelmes pillantása, s az az édes kis fueska!

S akkor gyötrő fájdalommal szívében gondolja el, hogy ez az egész menyország az övé lehetett volna, ha el nem taszítja azt magától — gyávaságból.

jelenvoltakért, *Putnoky* Mór a hölgyekért, *Fáy* István a kiváló jellemű, önzetlen gondolkodású barát *Lengyel* Samuért emeltek poharat. Ujból *Pap* Elek állott fel azután. Beszède, melynek minden szava az igaz függetlenségi hazafit jellemezte, csak növelte eddig szerzet diadalait. Frappáns, talpraesett ötletei a két pupu tevérl, hót-temről, önmaga kifordításáról hangos derültséget okoztak. *Fáy* Istvánért ivott, ki a közkonatból egyszerre törzstiszt lett.

Megható jelenet következett ezután. *Kupay* Dénes a napi események után egész ihlettség emelkedve bibliai ügyes idézetekkel átszótt beszédében megállította a fel-emelkedő s távozni készülő tömeget. Végül *Kossuth* röviden s meghatottságtól rezgő hangon mondott köszönetet a jelenvoltaknak azért a lelkes fogadtatásért, melyben részestült s a szeretetnek azon nyilvánulásaiért, melyekkel elárasztották. Nem vett bucsut, mert vissza fog még jönni ezen függetlenségi nemes érzelmű gömöri nép közé.

Míg a kocsik megérkeztek, a vendéglő teraszán foglaltak helyet a vendégek, körülveve hölgyek és férfiak tiszteletet, szeretetet sugárzó tömegétől. A kocsik megérkezése után a vendégek *Serkébe* hajtottak. Bizonyára kedves emléket vittek innen magukkal, melyet Gesztetében, *Putnoky* Mór vendégszerető házában eltöltött szép est bizonyára csak növelt.

A vendégek elutazása után a fedett táncz helyiségben késő éjjelig tartó kedélyes táncmulatság volt, melyen a fehér ruhás koszorúsányok pompásan mulattak.

Hírek és vegyesek.

Egyházkerületi felügyelőválasztás. A megüresedett ág. ev. egyházkerületi felügyelői állásra a rimaszombati ág. ev. egyház folyó hó 15-én tartott közgyűlésén a törvény értelmében előirt két szavazattal egyhangú lelkesedéssel *Szentiványi* Árpád országgyűlési képviselőre adta. Az egyesült prot. főgymnasium tanárstábjának egy szavazatát s a löseai ág. ev. egyházközség a magáét ugyanevnek ő reá adta, úgy hogy az eddigi jelek szerint a *Szentiványi* egyhangú megválasztása csaknem biztosra vehető.

Kinevezés. A közoktatásügyi kir. miniszter dr. *Richter* Aladár főgymnasiumi rendes tanárnak a budapesti tud. egyetemen a „növény-anatómiából, tekintettel a növények rendszertanára, fiziologiájára és fejlődés-tanára“ magántanárként történő képesítését jóváhagyta és őt e minőségében megerősítette. Városunk jeles szülötte s lapunk régi jelestollu munkatársa szép haladásának öszintén örvendünk, s ahhoz gratulálunk!

Miniszteri biztos. A vallás-és közoktatási miniszter a nagy-rözei áll. polgári iskolával kapcsolatos felső kereskedelmi iskolához miniszteri biztos minőségben dr. *Róth* Zoltán kassai királyi jogakadémiai tanárt küldte ki az ideai érettségi vizsgálatok vezetésé czéljából.

Eljegyzés. *Mihalik Margitot Nagy-Rözeiről eljegyezte Beel Gyula Coburg hercegi urad. főördész.* E szük szavu értesítést vette lapunk szerkesztősege. Ki ne tudná, hogy az eljegyzett boldog menyasszony *Mihalik Dezső* Coburg hercegi uradalmi főügyész, ez érdekekben gazdag férfiu és feukölt szellemű neje *Tirtsch Valéria* szeretetreméltó, szép és női erényekben kiválóan ékes leánya! Annál inkább örvendünk tehát ez esemény felett, mert a kiválasztott völegényt szintén egy törekvő tudományos képzett s művelt férfinak ösmerjük; és mert megvagyunk győződve, hogy e szerelmi házasságot állandó boldogság fogja kísérni. Ezt a fiatal jegyes párnak szívből kívánjuk is!

Jutalomdíj *Törköly* József joghallgató, — *Törköly* József iskolaigazgató derék s tehetséges fia — a tudományegyetemen 100 fit kari díjat nyert: kiváló szorgalmával és tehetségével elért tudományos eredményeiért.

Pályázat tiszti orvosi állásra. Lapunk mai számában olvasható a pályázati hirdetmény a b. e. Szabó Samu dr. elhunytával megüresedett vármegyei tiszti főorvosi állás betöltésére vonatkozólag. A pályázati kérvények június hó 15-ikéig nyújthatók be az alispáni hivatalnál. Ugyancsak ez ideig adandók be a szintén betöltendő nagy-rözei járásorvosi tiszti állás elnyeréseért a pályázati kérvények. A főorvosi állás iránt meglehetősen élénk érdeklődés tapasztalható, ez idő szerint azonban még csak sejtieni sem lehet, ki lesz a közszeretben és köztiszteletben állott elhunyt főorvos utóda.

Anyakönyvvezetői kinevezés. A belügyminiszter Gömör-Kishont vármegyében a helpai anyakönyvi kerületbe *Szontagh* László segédjegyzőt anyakönyvvezetői helyettesé, továbbá a dobsinai anyakönyvi kerületbe *Chován* János városi könyvelőt második anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

Eljegyzés. *Mauer* Emma, *Maurer* Arthur dr. járásorvos, megyei t. főorvos s a „Rozsnyói Híradó“ jelestollu szerkesztőjének kedves és művelt leányát, *Schuster* Alfréd rozsnyói ág. ev. főgymnasiumi tanár, es. és kir. tartalékos hadnagy eljegyezte Rozsnyón. Zavartalan boldogság legyen osztályrészük.

Orvosgyűlés A gömörmegyei orvos-gyógyszerész egyesület — mint már jeleztük — f. hó 23-ikán, hétfőn Rozsnyón tartja tavaszi közgyűlését.

Reményi Ede, a világhírű zeneművész, — ki magyarországi utolsó körutja alkalmával városunkban is óriási lelkesedést közepette gyönyörködtette remek játékával a közönséget, — New-Yorkban 69 éves korában meghalt. Az elhunytat vármegyénkhez neje: *Fáy* Margit — *Fáy* Antal leánya — révén rokonsági kötelék is fűzte, s itt időzésekor rokonai körében igen kedves órákat töltött.

Kinevezés. *Orient* Gyula volt csetneki gyógyszerész s vármegyeszerte ismert vegyész a kolozsvári tudományegyetemhez neveztetett ki vegyésznek, egyuttal megbízottat a gyógyszerész-gyakorokok tanfolyamán a gyógyszerész törvények és a gyógyszerészeti műtan előadásával.

Eljegyzés. *Kohlbach* Simon jolsvai m. kir. honvédőhadnagy, ki szépirodalmi dolgozatokkal már több ízben szórakoztatta olvasóinkat, eljegyezte *Liptó-Szent-Miklós*on *Mayer* Margitot. Állandó boldogság kísérje a jegyes párt!

Méntelevi szemle. *Padlallah El Hedad* Mihály alezredes, debreczeni méntelevi parancsnok f. hó 11-ikén este báró *Podmaniczky* Béla kapitány kíséretében városunkba érkezett s a méntelevi állomás ügymenetét felülvizsgálta. Másnap tovább utazott.

Májális. A községi elemi fiu és leányiskolák növendékei részére tantestületeik f. hó 26-ikán a szabadkai erdőben májalist rendeznek, mely alkalommal a szülék és érdeklődők számára közebed rendeztetik. Egy teríték ára borral 1 frt 80 kr. Mindazok számára, kik a közebeden részt venni kívánnak, aláírási iverk vannak a közs. elemi fiu- és leányiskolák irodájában, valamint a kaszinó és polg. olvasóköri helyiségében. Aláírási határidő május 24. — A rendezőség gondoskodott arról is, hogy a délután kiránduló közönség uzsonnára ételt és italt kaphasson.

Tűz Rimaszombatan. Özv. Kovácsné szül. Raimenn Anna főtéri házának a Tompa-utczára eső részének padlásán ismeretlen okokból e hó 13-ikán este 10 óra tájban tűz támadt, mely csakhamar az egész fedelet elhamvasztotta. A gyorsan s ügyesen működött tűzoltók munkája s a szerencsés szélesend következtében két óra lefolyása alatt a vész teljesen lokalizáltatott.

Előléptetés. *Jánosy* Gyula nyitrai segédtanfelügyelőt — ki vármegyénkbel mint tanfelügyelősi tölnek működött — a közoktatásügyi miniszter fizetési rangfokozatban előléptette.

Névváltoztatások. Dr. Gottlieb Hermann megyénkbeli származású szalk-szent-mártoni orvos vezetéknevén „Gergely“-re, Klein Győző m. á. v. pályatölvigyzó tiszlezi lakos vezetéknevén „Birtfal“-ra, Stöszl József m. á. v. hivatalnok nyustyai lakos vezetéknevén „Szelenyi“-re, Lieczek János m. á. v. állomás előjáró, oehl-tinai lakos, valamint kiskoru gyermeke Janka vezetéknevén „Liczai“-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Nyugdíjtervezet. Városunk tiszti-, segéd-, kezelő-és szolgaszemélyzetének nyugdíjtervezete kikerült a sajtó alól, s azt a városi képviselőtestület tagjai között szétosztják. A tervezet nemsokára a képviselőtestületi közgyűlés elé kerül.

Jegyzői vizsga. A községi és körjegyzői vizsgát folyó hó 17-én tartotta a bizottság a vármegyei házában *Bornemisza* László alispán elnöke alatt. A vizsgára négy jelölt jelentkezett, s a követelményeknek hárman feleltek meg, ezeket képesítette a bizottság. A negyedik jelölt visszautasítottat.

Táncmulatság. A rimaszombati ifjuság f. hó 21-én, szombaton d. u. a Széchényi-kertben a „Fehér-Kereszt“ és „Nögyelet“ által közösen felállítandó gyermekmenház javára egy korona belépti-díj mellett táncmulatságot rendez. A mulatság — mely iránt városszerzte nagy érdeklődés mutatkozik — 4 órakor veszi kezdetét.

Veres kakas. *Ifju Szentmiklóssy* Kálmán mikóházi pusztáján a gépszín folyó hó 16—17-ik közötti éjjel ismeretlen okból kigyuladt, a benne levő gazdasági gépek, dazdasági szerek oda égetek. A lár megközelíti a 10,000 frtot, mely részben megtérül, mert biztosítva volt. A veszteség azonban mégis tetemes.

Az állategészségügy — mint a „Földmívelési Értesítő“-ből látjuk, utóbbi időben jelentékenyen javult vármegyénkben. A *veszély*: Nyustján és Zabaron. — *Takonykór* és *bőrféreg*: Osgyan. — *Rühkór*: Hubón és Nyustján. — *Sertésvész*: Dernőn és Rimaszombatan áll fenn.

Tűz Tiszolczon. Folyó hó 14-ikén éjjel 9—10 óra közt Tiszolczon rövid idő óta a tizedik tüzeset volt és pedig a tiszlezi régi temetőben Murányi-utczában 3 boglya széna kigyuladt, de hamarosan elfojtották.

Tavaszi luxus-lóvásár Budapestén vasárnap délelőtt kezdődött a Tattersallban három napig tartó luxus-lóvásár. A remek fajmerek nagy élvezettel szemlélté a hivatalos kiküldöttek, a mágnavilág és sportlérák előkelő sokasága, s különösen tetszett *Farkas* Zoltán földbirtokos szép fekete ötfőfogata. Mint olvassuk, meg is vették háts lovát Bécsbe, szép jukkerjait pedig Berlinbe.

Mulatság Rozsnyón. A rozsnyói iparos ifjak önképző egylete folyó hó 30-án, (pünkösd másodnapján) saját könyvtára gyarapítására a rozsnyói vasas gyógyfürdőben nyári táncmulatságot rendez. Belépti-díj: személyenként 2 korona, családjegy (3 személyre) 4 korona. Kezdeté délután 4 órakor *Jegyek* előre válthatók *Siskovics* István üzletében (Rákóczy-tér). Felülfizetések közönséggel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a táncmulatság a fürdő nagytermében tartatik meg.

Meglopott vasuti pénztár. A m. kir. államasutak Özd állomásának hivatalos helyiségében, eddig ismeretlen tettesek álkulesok segítségével 12-én éjjel behatoltak és az ott lévő egyesített személy- és árukiadási pénztárnak pénzkészletét vésők segélyével fölleszítették s a benne levő 131 frt 65 krt, 12 frt értékű postabélyegget, 398 drab aranyilatkozatot 11 drb menetrendkönyvet, az érkezett árukról való összes fuvarlevelet, 101 drb távirduárlapot és igen fontos okmányokat elvittek. A betörésről a miskolci üzletvezetőséget táviratilag értesítették. A vizsgálat megindítása után d. u. 6 órakor egyik váltóör neje kötőjében az összes okmányok, kivéve a postabélyegeket és a 11 darab menetrendkönyvet, elhozta. Az állomás-hoz közeli erdő aljában össze-vissza hányva találta az iratokat. A 131 frt 65 kr. készpénz és a 12 frt postabélyeg eddig nincs meg, nincs is hozzá remény, hogy meglegyen, mert a vizsgálat bizonytalan uton halad s még csak gyanu sincs senkire. A betörés napján az özi vas- és acélglyár pénztárnoka 3700 forintot fizetett ki az állomáson, mely összeget azonban még délután beszállították az üzletvezetőséghöz.

Tűzvész Alsó-Sajón. Folyó hó 9-én délután 5 órakor ismeretlen okból kigyulladt *Kreemár* András alsósajói lakos beltelkén a esűr s rövid félóra mulva, szélétől még inkább szítva, a félfalu lángtengerben szótt. A kétségbeesett lakosok, a szomszédos községek odasietett népével együtt derekasán hozzáfogtak a tűz lokalizálásához, és a nagy szélvész dacára is, a tűz nagyobb mérvű pusztítását megakadályozták. A kár és veszteség így is igen nagy. Huszonkét belsőség, összes melléképületeivel

a lángok martalékává lett. A lakóházak nagyobb része beégett. Hatvan család jutott inségre; élelem és ruházat nélkül vannak. A szerencsétlen község derék birtokosa, *Gotthilf* József, az élelem és ruha nélkül maradt szegény népek a tűzvész után azonnal segélyre sietett, ellátta, őket a legszükségesebb ruha és fehérműveléssel és élelemmel. A kár még nines megállapítva, a tűz keletkezésének okát a nyomozás lesz hivatva kideríteni.

Id. Dr. Siklóssy Gyula szemész főorvos, egyet. m. tanár, az igazságügyi orvosi tanács r. tagja, rendel naponta d. u. 2—4 órakor. — Lakik: Budapestén, József körut 18. sz, augusztus 1-től fogva *Kerepesi*-ut 17. sz. alatt a „Fehérlo“ szálloda mellett.

Felelős szerkesztő: LUKÁCS GÉZA.

Magán-hirdetések.

Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdrávosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhöz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek. — **Henneberg G. selyemgyára** (es és kir. udvari szállító) **Zürichben.** — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Pályázati hirdetmény.

10533. sz. — Gömör-Kishont t. e. vármegyében elhalálozás folytán üresedésbe lévő 1060 frt évi fizetés és 200 forint uti általány javadalmazással rendszeresített **vármegyei főorvosi tiszti állásra** ezennel pályázatot nyitattik.

Mihez képest felhívhatnak mindazon orvosok, kik ezen tiszti állást elnyerni óhajtták, hogy az 1883. évi I. t. cz. 9. §-ban kívánt elméleti és gyakorlati képesítést, — továbbá az 1893. évi 80.099. B. M. rendelettel életbe léptetett tiszti orvosi vizsgálat sikeres letételét; végül eddigi működésüket igazoló hiteles okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket, a vármegye alispánjához **Rimaszombatan f. é. június hó 15-ik** napjáig bezárólag annyival inkább beadni el ne mulasszák, mivel ezen határidőn túl elkésve beadott kérvények, a kinevezésnél figyelembe vétetni nem fognak.

Rimaszombat, 1898. május 10-én.

Bornemisza, alispán.

Hirdetés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a mai naptól kezdve kerékpároktatást nyújtunk. Az érdeklődők tisztelettel kéretnek **Fábián Gusztáv** urnál „Rözs“ szálloda 9. sz. alatt d. e. 10—12-ig jelenkezni.

Kiváló tisztelettel

SCHWEITZER-TESTVÉREK

kerékpár nagykereskedés Miskolczról.

Lakváltoztatás.

Alólirott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség tudomására, miszerint

— **mosóintézetemet** — május 1-től a **Szilygyártó-utca 60-ik szám** alatti Salyabó-téle házban helyeztem el.

Intézetemben a fehérműveken kívül felvállalok mindentéle férfi és női szövet- és posztóruhák kifogástalan tisztítását jutányos árak mellett.

Tisztítóintézetemet a n. é. közönség jóakaratu pártfogásába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel **Tomasik Mária.**

Eladó esetleg bérbeadó ház.

Rimaszombatan a *Zsodoma-utczában* fekvő **Endrédi-féle ház** bérbeadó esetleg örök áron is eladatik; bővebb értesítést nyerhetni a „**Gömörmegyei nép- és iparbank**“ irodájában. 1—2

Kitünő padló-máz!

puha padlóra.

Linoleum padló-zománcz

3 árnyalatban.

Bejegyzett védjegy: **VAS LOVAG.**

Lakk és festék-gyár.

Eisenstädter Testvérek

BÉCS.

Teljesen használatra kész, esinos és a

célnak megfelelő 1 kilós dobozokban.

Linoleum padló-zománcz egy óra

alatt megszárad, pompás fényű, sima és repedésektől ment marad.

Linoleum padló-zománcz közvetlenül a

dobozból mázolható fel

Linoleum padló-zománcz használatra sokkal olcsóbb mint a többi padló fénymáz.

Kapható minden nagyobb festék- és

gyógyáru-üzletben.

Főraktár: **Rimaszombatan Braun**

Zsigmondnál. 4—6

KOVÁCS ZSIGMOND ÖRÖKÖSEI

czipész üzlete.

Rimaszombat főter 27. sz. a.

A harminez év óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő czipész üzletet tisztelettel ajánljuk a n. é. közönség jóakaratu figyelmébe, hol **az idény bármely szakában** óriási választék van raktáron a legkülönfélébb **divatos férfi-, női- és gyermeklábbelieknek.**

A legnagyobb raktárt tartjuk a **saját műhelyünkben készült**, valamint a **karlsbádi, bécsi és budapesti** férfi-, női- és gyermeklábbeliekből.

Mérték szerinti rendelések — kívánsághoz képest — mint eddig ugy ezentul is pontosan a legjobb minőségű anyagból **jutányos áron** műhelyünkben **Kovács Zsigmond** üzletvezető megbízottunk felügyelete és **Uhrin János** szabásunk szakavatott vezetése alatt készülnek. Üzletünket a n. é. közönség jóakaratu pártfogásába ajánlván, vagyunk

Rimaszombat, 1898. április 20.

Kiváló tisztelettel

KOVÁCS ZSIGMOND

örökösei.

2-*

Meglepő olcsóság.

1 darab legfinomabb valódi karlsbádi porzellán-tányér, mely, duplaerős, relief-diszítással . . . 12 kr.,
ugyanaz lapos . . . . . 10 kr.

Ugyszintén: Étkező-, theás-, kávé- és mosdókészletek, — a legfinomabb diszítással, — valamint mindenemű eszizolt és préselt üvegáruk **rendkívül leszállított árakban.**

Egyuttal van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására adni, hogy az új találmány:

alágyujtó szerkezet

kizárólagos elárúsítása nálam van; nevezett szerkezettel egy percz alatt minden tüzhely begyújtható, és nincs többé szükség sem forgács, sem papirosra a befűtéshez, mert egy krajezár értékű petrolenummal 60-szor lehet alágyújtani.

A nagyérdemű közönség becses rendelményeit kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Krausz Simon,

üveg- és porzellánkereskedése.

3-3

Rimaszombat, Főter 5

Szagtalan és nyomban száradó

Christoph-fénylakk törvényesen védve

Kérjünk valódi Christoph-fénylakkot.

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt is használtassanak, mivel a **kellemetlen szag** és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, **elkerültek.** Emellett a használata olyan egyszerű, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárggyal feltörülhető anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymázt,

sárgásbarna és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fűdi be a pallót s egyuttal fényt is ad — Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. **Teljesen befűd minden fötöt, korábbi mázolást stb; van azután**

tiszta fénymás (színezetlen)

új pallókra és parkettre, mely esupán fényt ad. Különösen parkettre s olajfestékekkel már bemázolt egészen új pallókra való.

Csak fényt ad, ennél fogva nem fűdi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszög mtr (két köznépságu szobára való) 5 frt 90 kr., vagy 9¹/₂ marka

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a czégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több, mint 1850 éve létező gyármányt sokféle utánozzák és hamisítják, s sokkal rosszabb, s gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozzák forgalomba.

CHRISTOPH FERENC,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója. Prága, K. Berlin.

Kapható: **Rimaszombatban:** Braun Zsigmondnál. — **Losonczon:** Illavsky Jánosnál. — **Besztercebányán:** Novák Lajosnál — **Salgó-Tarjánban:** Gröndfelder M-nél. 4-10

Pályázati hirdetmény.

10533. sz. — Gömör-Kishont t. e. vármegye **nagyőrözei járásban** elhalálozás folytán fúresedésben lévő 330 frt fizetéssel és 100 frt úti átalánnyal rendszerezített **járási tisztii orvosi állásra** ezennel pályázatot nyitattik.

Mihez képest felhívattak mindazon orvosok, kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 9. §-ban kívánt elméleti és gyakorlati képesítésüket; továbbá az 1893. évi 80.099. sz. B. M. rendelettel életbe léptetett tisztii orvosi vizsgálat sikeres letételét; végül eddigi működésüket igazoló hiteles okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket, a vármegye alispánjához **Rimaszombatban, f. é. június hó 15-ig** bezárólag annyival inkább beadni elne mulasszák, mivel ezen határidőn túl elkésve beadott kérvények a kinevezésnél figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik egyidejűleg, hogy a kinevezendő járásorvos, 1876. évi XIV. t. cz. 155. § értelmében a járás székhelyén Jolsva r. t. városban tartozik lakni. Rimaszombat, 1898. május 10 én.

Bornemisza, alispán.

Faj-malacz.

Bánfalván — vasuti állomás Vadna — 150 drb 5 hónapos szépen fejlődött faj-malacz eladó, értekezhetni **Botos László** gazdatiszttal. 1-3

Hirdetmény.

A nagyőrözei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Haas Adolf** végrehajtónak **Gál Istvánné** szül. **Sztodola Mária** végrehajtást szenvedő elleni 60 frt 65 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyőrözei kir. járásbírósa) területén lévő Murány-Hosszurét határában tekvő a **Gál Istvánné** szül. **Sztodola Mária** murány-hosszuréti 359. sztjkyben foglalt 135. hrszám alatti ingatlanára és azon levő 51 sz. házra az árverést 446 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanak az **1898. jul 19.** napján d. e. 9 órakor M.-Hosszuréten község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

A csizi jód-bróm forrás-fürdő részvény-társaság

rendes évi közgyűlését Csizben a társulat helyiségében **folyó 1898. évi május hó 28-ik** napján tartja meg délelőtt 9 órakor.

Tárgyai lesznek:

1. Igazgatósági jelentés.
2. Felügyelő-bizottsági jelentés.
3. Az 1897 évi mérleg megállapítása.
4. Az igazgatóságban és felügyelő bizottságban megüresedett vagy a gyűlés befejeztéig megüresedő helyeknek választás utján betöltése.
5. Indítványok.

Csiz, 1898. április hó 27.

Az igazgatóság.

A társulat 1897-ik évi mérlege következő:

Tartozik.		1897-iki nyereség-veszteség számla.		Követel.			
Veszteség		Forint	kr.	Nyereség			
1	Omnibusz	281	45	1	Jódviz kivitel	3307	41
2	Iroda költség	237	01	2	Fürdőüzem	6421	61
3	Kölesön kamat	1578	64	3	Gyógy-zenedij	1472	55
4	Adó	1057	08	4	Bérszobák	640	60
5	Igazgatási költség	2849	60	5	Vendéglő	1474	16
6	Leltár karbantartására	1024	83	6	Izzasztó pokrócz	86	17
7	Tiszta nyereség	6373	89				
		13402	50			13402	50

Tartozik.		1897-iki zármérleg.		Követel.			
Vagyon		Forint	kr.	Teher			
1	Pénzkészlet	748	38	1	Alaptőke	238533	12
2	Gyógyforrások	204621	22	2	Tartaléktőke	3138	01
3	Telkek	3950	12	3	Rimaszombati takarékpénztár	19000	—
4	Épületek	12615	63	4	Molnár József	2629	94
5	Felszerelések	19803	76	5	Üzleti nyereség	6373	89
6	Leltár	9109	98				
7	Üvegház	225	87				
		271074	96			271074	96

MURAKÖZY ISTVÁN

kocsigyártó Losonczon.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szives tudomására adni, hogy a tulhalmozott raktár-készlet folytán

2-3

mindenféle kész kocsik

nálam **mélyen leszállított árakon** kaphatók, avagy jutányos árszámítás mellett megrendelhetők.

Használtak kijavittatnak vagy becseréltetnek jótállás mellett.

A kovács- és kerékgyártó-munkák felügyeitem mellett saját üzletemben készülnek.

Csomagolások pontosan és jutányosan eszközlötetnek.